

Sygn. akt: III U 933/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 13.11.2012r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. P. prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od dnia 01.10.2012r. do dnia 31.03.2016r.;
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/-/ na oryginale właściwy podpis

Na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 25 lutego 2014r., sygn. akt III AUa 1118/13:

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 2 i ustala, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności na nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

/-/ na oryginale właściwe podpisy

UZASADNIENIE

R. P. wniósł odwołanie od decyzji Oddziału ZUS w P. z dnia 13.11.2012r. odmawiającej mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że zgodnie z art.75 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do dodatku pielęgnacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia. Odwołujący się nie spełnia tej przesłanki, ponieważ lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 17.10.2012r. nie uznał go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji, a komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 7.11.2012r. także nie stwierdziła u niego tej niezdolności.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

R. P. od dnia 02.03.1993r. uprawniony jest do renty z tytułu niezdolności do pracy. Początkowo była to renta II grupy inwalidzkiej, a następnie od dnia 01.12.1999r. przyznano odwołującemu się prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Rentę tę przyznano na stałe.

Decyzją z dnia 31.05.2012r. ZUS przyznał R. P. prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od dnia 01.04.2012r. do dnia 30.09.2012r. W dniu 27.08.2012r. ubezpieczony złożył w O/ZUS w P. wniosek o przyznanie mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego na dalszy okres. Wobec powyższego został skierowany na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 17.10.2012r. stwierdził, że R. P. nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Na skutek sprzeciwu wniesionego przez R. P. jego stan zdrowia był oceniany przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 07.11.2012r. zajęła analogiczne stanowisko.

Na tej podstawie ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z **art. 75 ust. 1** ustawy z dnia 17grudnia 1998r. **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych** (tekst jedn.Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Art.13 ust.5 tejże ustawy stanowi z kolei, iż niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Z uwagi na wiek odwołującego się (ur. (...)) prawo do dodatku pielęgnacyjnego może być mu przyznane jedynie w przypadku ustalenia, że jest on osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz samodzielnej egzystencji. W celu ustalenia, czy schorzenia występujące u odwołującego się spowodowały niezdolność do samodzielnej egzystencji, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu **neurologii, psychiatrii, urologii i onkologii.**

Po zbadaniu wnioskodawcy oraz zapoznaniu się z dokumentacją lekarską dotyczącą jego stanu zdrowia biegli rozpoznali u niego: nasilony zespół psychoorganiczny u osoby upośledzonej umysłowo w stopniu umiarkowanym, raka prostaty w trakcie hormonoterapii, stan po cholecysektomii w lutym 2013r. z powodu kamicy, stan po prostatektomii radykalnej w marcu 2012r., chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa oraz padaczkę. Zdaniem biegłych ***stwierdzone u badanego schorzenia czynią go całkowicie niezdolnym do pracy i samodzielnej egzystencji na okres od 14.03.2012r. do 31.03.2016r.*** (k. 21-23 a.s.).

W uzasadnieniu wydanej opinii biegli wskazali, iż stan zdrowia badanego nie daje podstaw do przyjęcia, że odzyskał on samodzielność w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Odwołujący się jest nieporadny, zagubiony, pobieżnie zorientowany w czasie, drażliwy, niespokojny, spowolniały psychoruchowo, w utrudnionym kontakcie werbalnym, mało dorzeczny i logiczny, rozwlekły w wypowiedziach, lepki tematycznie, drobiazgowy, z wyraźnie obniżonymi funkcjami poznawczymi. Nie rozumie prostych poleceń. Nie potrafi się samodzielnie rozebrać. Ponadto miewa napady padaczkowe. Cierpi na schorzenie na podłożu organicznego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego z dominującymi zaburzeniami funkcji poznawczych oraz sfery charakterologiczno-popędowej. Opiniowany jest w trakcie leczenia hormonalnego. Oczekuje na kolejny zabieg - usunięcia jądra, który ustalono na 28.03.2013r. Cierpi z powodu nasilonych bólów brzucha, bólów jąder, bólów przy oddawaniu moczu, zawrotów głowy,

osłabienia, biegunki. Ww. objawy i dolegliwości zdaniem biegłych uniemożliwiają mu samodzielne funkcjonowanie. Wymaga on stałej opieki w codziennym funkcjonowaniu oraz pomocy w procesie terapeutyczno- leczniczym.

W piśmie z dnia 22.05.2013r. organ rentowy stwierdził, że nie zgłasza uwag do tej opinii.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioski zawarte w opinii biegłych lekarzy sądowych należało podzielić w całości. Opinia została wydana po przeprowadzeniu badania przedmiotowego odwołującego się i wnikliwej analizie całości jego dokumentacji medycznej oraz została wyczerpująco i przekonująco uzasadniona.

Z opinii tej jednoznacznie wynika, że na niezdolność odwołującego się do samodzielnej egzystencji wpływ mają przede wszystkim schorzenia układu nerwowego i układu urologicznego, które to schorzenia wykluczają najmniejszy nawet wysiłek psychofizyczny i znacznie utrudniają najprostsze czynności życiowe, takie choćby jak chodzenie. Utrudnione funkcje poznawcze uniemożliwiają komunikowanie się w zrozumieniu najprostszych komunikatów i poleceń.

W ocenie Sądu taki stan zaawansowania schorzeń odwołującego się świadczy o tym, że bez pomocy innych osób nie jest on w stanie zaspokajać koniecznych potrzeb życiowych.

Mając powyższe na uwadze na podstawie **art.477¹⁴§2 k.p.c.** Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał R. P. prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od 1.10.2012r. do 31.03.2016r.

Zgodnie z treścią art.118 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego już na etapie postępowania administracyjnego przed ZUS-em, z uwagi na fakt, iż biegli sądowi na okoliczność przyznania dodatku pielęgnacyjnego R. P. wypowiedzieli się na podstawie tej samej dokumentacji lekarskiej, jaką dysponowali zarówno lekarz orzecznik ZUS jak i komisja lekarska ZUS.

Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku na mocy **art.118 ust.1a w/w ustawy.**